Nemzeti Kulturális Alap
Közgyűjtemények Kollégiuma

B E S Z Á M O L Ó

A KönyvtárMozi programsorozat lebonyolításáról

Pályázati azonosító: 204107/00152

Budapest, 2017

IKSZ
INFORMATIKAI ÉS KÖNYVTÁRI SZÖVETSÉG

NEMZETI KULTURÁLIS ALAP KÖZGYŰJTEMÉNYEK KOLLÉGIUMA

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

KÖNYVTÁRMOZI PROGRAMSOROZAT LEBONYOLÍTÁSÁRÓL

Pályázati azonosító: 204107/00152
Régi azonosító: 3507/00153
Elnyert támogatás: 10.000.000 Ft

A KönyvtárMozi egy új könyvtári szolgáltatásként indult el 2015. október 6-án az Országos Könyvtári Napok nyitó rendezvényeként Dunafalva kistelepülésen Dr. Hoppál Péter államtitkár úr személyes ajánlásával.

Előzmények:

2015. júniusában Kecskeméten a KAFF programjára tűzte **A KISTELEPÜLÉSEK MOZGÓKÉPKULTÚRÁJÁNAK HELYZETE** témájú konferencia megtartását , ahol az együttműködő partnerekkel megvitatta a kérdést. Számba vettük, milyen feltételek adottak ahhoz, hogy a kistelepüléseken egy film alapú új könyvtári szolgáltatás elindulhasson:

- Megfelelő körülmények – tágas, csoportok befogadására alkalmas tér
- Megfelelő technika – projektor, vetítővászon, korszerű TV
- Szolgáltatást szervező megyei könyvtár
- Meglévő közösségek, illetve új közösségek
- Helyben szervező kulturális szakember

Az ötezer lakos alatti kistelepüléseken már jó néhány ilyen szolgáltatóhely van, létrejöttüket éppen a Nemzeti Kulturális Alap is támogatta sok helyen.

Kunadacs – Könyvtár, Információs, Közösségi Hely

A konferencia utáni hónapokban gyorsan megkezdődött a szervező munka az Informatikai és Könyvtári Szövetség koordinálásával. Kialakult az együttműködők köre: Nemzeti Kulturális Alap, Emberi Erőforrások Minisztériuma, Magyar Művészeti Akadémia, MANDA, NAVA, Kecskemétfilm Kft, Dunatáj Alapítvány – akik megállapodtak a célokban, feladatokban.

A KönyvtárMozi célja:

- A könyvtári hálózat az együttműködő partnerek támogatásával egyszerre biztosítsa a kulturális alapellátás részeként a legkisebb településeken is a mozgókép kultúra kincseit, egyúttal a program a kulturális közösségszervezés alapját is teremtse meg.

A KönyvtárMozi szolgáltatás az ötezer lakos alatti KSZR szolgáltatóhelyeken működhet a NAVA felületén az arra jogosultak kódjával. Ennek fejlesztésére a NAVA kapott megbízást, ahol a film adott időpontban megjeleníthető.

A Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár kialakította a KönyvtárMozi portált, ahol regisztráltak a szolgáltatásba belépő könyvtárak. Itt lehet tájékozódni az együttműködő partnerek által felajánlott művekről, a vetítési időpontokról, a kiválasztott filmekről, meghívott vendégekről. Ide kerül feltöltésre a programon résztvevők száma, illetve néhány fotódokumentáció.

Ezzel párhuzamosan a Kecskemétfilm Kft. megtervezte a KönyvtárMozi arculatát, elkészítette a szignált, ami minden vetítést bevezet. ugyancsak elkészültek a plakátok, KönyvtárMozi betétlapok, amelyek az olvasójeggyel együtt jogosítanak a KönyvtárMoziba való belépésre.

A program indulása:

2015. október 5-én az Országos Könyvtári Napok sajtótájékoztatójának kiemelt pontja volt a KönyvtárMozi szolgáltatás elindulása. Jelentős volt a nyomtatott és elektronikus sajtó érdeklődése, híradása. Ekkor került aláírásra az együttműködő partnerek megállapodása is, amely ma is a szolgáltatás alapja.

2015. október 6-án országosan útjára indult a KönyvtárMozi Dunafalva kistelepülésről, ahol éppen 75 évvel ezelőtt nyitotta meg kapuit a *Szigeti hangos mozgó*. Az évforduló alkalmából ismét a Meseautót vetítettük le közkívánatra. A nemrég átadott korszerű könyvtár teljesen megtelt a hívó szóra a nosztalgiázásra, szórakozásra, együttlétre vágyó közönséggel. Dr. Hoppál Péter államtitkár úr köszöntötte a jelenlévőket, méltatva az újkönyvtári szolgáltatást, amely a kulturális alapellátása része lehet ezek után sok kistelepülésen.

Kriskó János a vetítés után nemcsak a filmtörténeti ismereteket idézte, hanem előhívta a nézők egyéni élményeit, teret adva a jóízű beszélgetéseknek, visszaemlékezéseknek. A megyei könyvtár meglepetésként a 75 évvel ezelőtti szigeti hangos mozgó eredeti plakátját restaurálva, bekeretezve adta vissza a közösségnek a múlt és a jelen összekötését szimbolizálva. Nagyon szép este volt, amelyet szerencsére azóta számos hasonló követett.

Szakmai napok:

Az új szolgáltatásról két alkalommal is tartottunk Szakmai napot a közös tudnivalók megismertetésére, feladataink, eredményeink számbavételére.

KönyvtárMozi szakmai nap – 2016. február 10-én

Az Informatikai Könyvtári Szövetség és a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár KönyvtárMozi szakmai napot szervezett a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtárban.

Elhangzott előadások

Ramháb Mária, az Informatikai és Könyvtári Szövetség elnöke köszöntötte a résztvevőket és összefoglalta a KönyvtárMozi 2015. október 5-ei indulása óta eltelt időszakot. Kiemelte a jelentőségét annak, hogy a szolgáltatással a magyar vizuális kultúra gyöngyszemei eljutnak a kistelepülési lakossághoz, ugyanakkor a vetítések, a közös filmnézés élménye közösségteremtő erővel bír.

A film közösségteremtő ereje

Kriskó János főiskolai tanár előadásában elmondta, hogy a film vizuális eszközökkel erősen tud hatni az emberre. A mozi szórakozásra, kikapcsolódásra és bekapcsolódásra alkalmas, az embereknek szükségük van a társas mozizás élményére. Ezért ma, amikor a kistelepüléseken már régóta nem működnek mozik, nagyon jó lehetőség a KönyvtárMozi. A közös filmnézés alkalmával a film inkább ürügy az együttlétre, az emlékezésre, a beszélgetésre. A KönyvtárMozi célja nem a filmesztétikai beszélgetés, hanem az önfeledt, élménydús találkozás.

A Nemzeti Audiovizuális Archívum működése, szolgáltatásai

Palyik Katalin, a Nemzeti Audiovizuális Archívum tartalomvezetője ismertette a NAVA létrehozásának célját: a nemzeti vizuális kincs, a magyar gyártású, magyar témájú és vonatkozású földisugárzású műsorok rögzítése, feldolgozása, tárolása, közrebocsátása. A NAVA működése során létrejövő gyűjtemény közgyűjtemény és állami tulajdont képez. Ismertette, hogy a 2004. évi NAVA-törvény (2004. évi CXXXVII. törvény) célja, hogy biztosítsa a rádiós és televíziós műsorszámok gyűjtését, nyilvántartását, megőrzését és a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tételét annak érdekében, hogy a jövő nemzedékei korhű képet kapjanak a jelen és a múlt eseményeiről, társadalmáról és kultúrájáról. Bemutatta a NAVA weboldalát, a NAVA-ponttá válás lépéseit, és a NAVA-pontok jogosultságait.

A NAVA és a KönyvtárMozi együttműködésének technikai tudnivalói

Répászky Lipót, a Nemzeti Audiovizuális Archívum műszaki vezetője ismertette a NAVA műszaki paramétereit, és bemutatta egyéni és csoportos felhasználási lehetőségeit. Beszélt a NAVA tároló egységeinek méretéről, a szalagrobotokon tárolt (mesterpéldány) állományról és a vetíthető (stream) példányokról. Felhívta a figyelmet arra, hogy a KönyvtárMozi vetítések alkalmával a kiszolgálás, megosztás felhő technikával történik, ezért a filmeket vetítés előtt „vissza kell tölteni”.

A KönyvtárMozi sikerének titka - közös konzultáció

Bujdosó Aranka, a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár könyvtárosa bemutatta a KönyvtárMozi oldalt, az eddig bekapcsolódott településeket, a vetítések és résztvevők számát.

Felhívta a figyelmet a dokumentáció fontosságára, az oldal felelős kezelésére. Ismertette a vetítések regisztrálásának, a létszámadatok és fotók feltöltésének lépéseit, és bemutatta a létszám feltöltéséhez készített útmutatót.

Ramháb Mária a konzultáció során hangsúlyozta a NAVA gyűjteményének egyéni felhasználása és nyilvános vetítéseken való felhasználása különbségét, ismét felhívta a figyelmet a szerzői jogok betartására. Törekedni kell arra, hogy a vetítéseknek legyen állandósult időpontja. A KönyvtárMozi látogatása könyvtári tagsághoz kötött, a közös filmnézés iránti igény a könyvtári taggá válást eredményezi. Kiemelte, hogy pénzmozgással járó kapcsolódó tevékenység tilos: belépőjegy szedése, bárminek az árusítása.

A honlap Összesített létszám adatok oldalának megtekintésekor megbeszélésre kerültek azok a problémák, melyek azokban a megyékben merültek fel, ahol az októberi indulás óta eddig még nem tartottak vetítést. Többek között: a NAVA-pont regisztráció elakadása a településen, technikai felszerelés hiánya, a kistelepülési kollégák felkészültségének hiányosságai.

Takáts Béla, a szolnoki Verseghy Ferenc Könyvtár és Közművelődési Intézmény igazgatóhelyettese kérte, hogy legyen egy, a munkatársakat segítő útmutató a KönyvtárMozi szolgáltatáshoz.

Több hozzászóló kérte, hogy készüljön a honlap használatához útmutató, amely segíti a kistelepülésen dolgozó kollégák munkáját.

Ramháb Mária kiemelte, hogy a megyei könyvtárak felelősséggel tartoznak a kistelepülésen működő KönyvtárMozi helyszíneken dolgozó kolléga felkészítéséért, ellenőrzéséért, segítéséért, a személyi változások követéséért, annak jelzéséért a KönyvtárMozi honlapot kezelő kecskeméti kolléga (Bujdosó Aranka) felé. A KönyvtárMozi feltétele, hogy a könyvtár technikailag megfelelően felszerelt, korszerűen berendezett legyen.

Látogatás a Kecskemétfilm Kft. stúdiójában

Mikulás Ferenc ügyvezető igazgató az együttműködő partnerünk tevékenységét mutatta be, majd egy-egy animációs film megtekintése után lehetőségünk volt bepillantani a készítés titkaiba a stúdióban.

Ötletek, javaslatok a szakmai nap nyomán

- **honlap:** a megyei felelősök kísérjék figyelemmel a vetítéseket, jegyezzék a vetítések és résztvevők számát – könyvtári programként tartsák nyilván, ellenőrizzék, hogy a kistelepülési kolléga sikeresen feltöltötte-e a vetítéseken készült fényképeket, azok minőségét. Ha kell, segítsenek ebben a folyamatban (pl. mutassák meg, hogyan, milyen programban tudják lekicsinyíteni a fotók méretét).
- **munkabizottság** létrehozása, mely közösen kidolgozná a KönyvtárMozival kapcsolatos további tennivalókat
    - országos hírnév erősítése: reklám, propaganda, média megjelenések anyagának összeállítása

- országos tanácskozás megszervezése, melynek témái lehetnek: a mozi, mint közösségi élmény; a magyar filmkultúra értékei; a kistelepülések lakosságának közösségi igényei; a mozgókép szerepe, jótékony hatása a hátrányos helyzetben élő emberek életében; jól működő KönyvtárMozik gyakorlatának bemutatása

- **kapcsolódó programokhoz** anyagi forrás, amelynek segítségével vendég, helyben elérhető filmes vagy egyéb szakember meghívása, közönségtalálkozó szervezése biztosított.

Készítette: Oroszi Katalin –Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár - Eger

KönyvtárMozi Szakmai Nap - 2016. december 12. Kecskemét

Ezúttal a Magyar Művészeti Akadémia, mint együttműködő partnerünk nevében Dr. Kucsera Tamás főtitkár köszöntötte a konferencia résztvevőit és méltatta a KönyvtárMozi szolgáltatást további támogatást ígérve. Ramháb Mária , az IKSZ elnöke „A KönyvtárMozi az elmúlt egy év tükrében" címmel értékelte az elért eredményeket.

Megtudhattuk, hogy miért szeretik a KönyvtárMozit a bócsaiak, hogyan működik Baranyában nemcsak a kiskönyvtárakban, hanem a bibliobuszon is a KönyvtárMozi. Megismertük a Tolna megyei gyakorlatot is.

A szakmai nap egyik legérdekesebb színfoltja volt Mikulás Ferenc, Kecskemétfilm Kft Príma Primisszima Díjas ügyvezetője tájékoztatása a Cigánymese sorozatról, amelyhez a Katona József Könyvtár készített egy pilot projekt keretében játékos, színező foglalkoztató füzetet, amelyet Koleszár Márta mutatott be.

A résztvevők megismerkedhettek a Cigánymesék egyik epizódjával, illetve a füzettel is, amelyet 2017-ben az IKSZ országos szinten is biztosít a szolgáltató könyvtáraknak.

Répászky Lipót, a Nemzeti Audiovizuális Archívum műszaki vezetője a KönyvtárMozi szolgáltatás továbbfejlesztéséről beszélt, aminek alapja az eddigi tapasztalatokra épít. Egyszerűsítettük a technikai feltételt a felhasználóknak, ami a háttérben egyesíti a NAVA és a KönyvtárMozi portál funkcióit, hogy a könyvtárosnak csak egy felületet kelljen használni az összes munkafolyamatra.

Promóciós anyagok, szakmai kiadvány

A megyei könyvtárakon keresztül folyamatosan biztosítjuk a szükséges plakátokat, betétlapokat. Készítettünk egy KönyvtárMozi feliratú pólót is, amit azok a kistelepülési könyvtárosok kapnak meg, hol a legjobban működik már a szolgáltatás.

A KönyvtárMozi projekthez összeállítottunk egy módszertani kiadványt, amelyben olyan ötleteket, konkrét filmekhez kapcsolódó feladatokat, fejtörőket adtunk kézbe, amelyek segítséget jelenthetnek a kistelepülések könyvtári szolgáltatóhelyein dolgozó kollégáinknak, motivációt adhatnak további ismeretszerzéshez, iskolán kívüli tanuláshoz. Mindezek amellett, hogy elmélyítik a filmben látottakat, az anyanyelv helyes használatának gyakorlásával hozzájárulnak a szókincs bővítéséhez, az igényes szóbeli kifejezőkészség kialakulásához – korhatár nélkül.

A feladattípusok kiválasztásánál arra törekedtünk, hogy a füzet alkalmas legyen a különböző korosztályú nézők foglalkoztatására. Válogasson ki-ki kedvére a helyi adottságok és a nézőközönség ismeretében.

A módszertani füzet részei:

- Varázsoljunk Mamintivel! (Lázár Ervin: Maminti, a kicsi zöld tündér c. meséjéhez)
- Magyar népmesék (A Kecskemétfilm Kft. sorozatához)
- Vad Magyarország (Természetismereti feladatok a filmhez)
- A magam módján (az MMA portrésorozatának Mészáros Éva ruhatervezőt bemutató részéhez)
- Régi magyar filmek

A kiadványból kivehető egy játéktábla, amelynek felhasználásához többféle játékjavaslatot adtunk közre.

Örülnénk, ha a filmek megtekintése után sok helyen kerülne sor jó hangulatú, tartalmas beszélgetésekre, közös játékra.

A KönyvtárMozi eredményei:

A portálnak köszönhetően nagyon sok mindent tudunk a szolgáltatásról, folyamatosan nyomon lehet követni az eseményeket megyénként, településenként, a vetítés időpontjáról, a filmekről, a résztvevők adatairól is lehet tájékozódni.

2016. novemberéig összesített adatok szerint csaknem **20 ezren fordultak** meg a KönyvtárMoziban, ami azóta 22.300 főre növekedett. A megyék egyelőre eltérő intenzitással élnek ezzel a lehetőséggel, de többségében rendszeresnek mondható a program.

Összesített létszám adatok

	gyerekek létszáma	felnőttek létszáma	idősek létszáma	összes létszám
Összes vetítés résztvevői	**12 134**	**5 936**	**1 814**	**19 884**
Megyék szerint				
Bács-Kiskun	2 297	1 025	392	**3 714**
Baranya	2 581	1 724	300	**4 605**
Békés	515	209	48	**772**
Borsod-Abaúj-Zemplén	832	393	122	**1 347**
Csongrád	121	53	2	**176**
Fejér	292	172	14	**478**
Győr-Moson-Sopron	398	162	78	**638**
Hajdú-Bihar	1 248	276	77	**1 601**
Heves	1 887	695	316	**2 898**
Jász-Nagykun-Szolnok	121	86	23	**230**
Komárom-Esztergom	127	88	63	**278**
Nógrád	335	191	54	**580**
Pest	16	2	0	**18**
Somogy	78	39	24	**141**
Szabolcs-Szatmár-Bereg	169	62	16	**247**
Tolna	461	196	98	**755**
Vas	30	8	0	**38**
Veszprém	181	120	115	**416**
Zala	307	237	26	**570**

Csatlakozott települések száma megyénként

Megye	Települések száma
Bács-Kiskun	43
Baranya	50 + 2 könyvtárbusz
Békés	10
Borsod-Abaúj-Zemplén	24
Csongrád	7
Fejér	16
Győr-Moson-Sopron	36
Hajdú-Bihar	14
Heves	30
Jász-Nagykun-Szolnok	9
Komárom-Esztergom	9
Nógrád	17
Pest	7
Somogy	6
Szabolcs-Szatmár-Bereg	25
Tolna	27
Vas	10
Veszprém	1
Zala	18

Baranya megyei Könyvtárbusz 1.

341 település regisztrált ez idáig a portálon.

2016. novemberében a legaktívabb települések Bács-Kiskun, Baranya és Borsod megyében voltak.

Könyvtár, Információs és Közösségi Hely	Megye	vetítések száma
Katymár	Bács	27
Homokmégy	Bács	23
Kétújfalu	Baranya	22
Szakmár	Bács	21
Bócsa	Bács	20
Tibolddaróc	Borsod	20
Pusztaföldvár	Békés	18
Dunatetétlen	Bács	17
Sükösd	Bács	17
Bátmonostor	Bács	16
Kozárd	Nógrád	16
Fülöp	Hajdú	15
Maklár	Heves	15
Pogány	Baranya	15
Bátya	Bács	14

Legaktívabb települések

Tibolddaróc

Katymár

Kiemelkednek a filmek sorából a Kecskemétfilm Kft alkotásai, illetve várható módon a régi játékfilmek.

Film címe	Vetítések száma
Magyar népmesék I.	130
Vízipók-csodapók	94
Keménykalap és krumpliorr	64
A hazudós egér	56
A Pál utcai fiúk	50
Mátyás, az igazságos	50
A Négyszögletű Kerek Erdő	47
Hyppolit a lakáj	44
Meseautó	40
Csinibaba	39
A kevély kiskakas	35
Mágnás Miska	35
Szent Péter esernyője	33
A hetvenkedő sün	32
Vad Magyarország - A vizek birodalma	30
Mesék Mátyás királyról	29
A fecske meg a szalmaszál	28
Állami áruház	26
Hahó, öcsi	23
Csutak és a szürke ló	22

Sláger filmek

A Négyszögletű Kerek Erdő

Állami áruház

Dr. Hoppál Péter államtitkár úr szavait idézem:

„Nagy örömömre szolgál, hogy egy nagyszerű, új lehetőséget, a **KönyvtárMozi**t kínálhatjuk mostantól Önöknek. Mindig fájó szívvel gondoltam arra, hogy azok a hazai értékes alkotások, filmek, amelyekben sok élmény és érték kerül megjelenítésre, nem tudnak széles körben eljutni Önökhöz. Nemzeti célkitűzésünk, hogy ezen változtatni tudjunk. A most induló **KönyvtárMozi** projekt azt a lehetőséget teremti meg, hogy országszerte, a kistelepüléseken található könyvtárakban Önök is megismerhetik ezeket a kiváló hazai filmeket, amely egy széleskörű kulturális együttműködés eredménye.

Bízom abban, hogy a könyvtárosok komoly háttérmunkája, a hazai könyvtári rendszer hatékony működése folyamatosan nyújtja a jövőben Önöknek a jobbnál-jobb alkotásokat. Kérem, hogy vegyék igénybe, jöjjenek, nézzék meg a filmeket, vigyék haza a könyvtárak által nyújtott új szolgáltatások jó hírét és a minőségi kulturális értékeket."

Örülünk, hogy Államtitkár úr gondolatai ilyen gyorsan válóra váltak, és ez még csak a kezdet!

A pályázati beszámoló elérhető: https://hungaricana.hu/hu/nka-palyazati-beszamolok/

Budapest, 2017. február 13.

Ramháb Mária
IKSZ elnöke

Informatikai és Könyvtári Szövetség * Budapest *

A KönyvtárMozi programsorozat

KÉPES BESZÁMOLÓ

2015. október 6. Dunafalva
KönyvtárMozi programsorozat megnyitója

2016. február 10. Kecskemét
KönyvtárMozi szakmai nap

2016. december 12. Kecskemét
KönyvtárMozi szakmai nap

KönyvtárMozi PR-anyagok

* **Meghívó** - 2015. október 6. KönyvtárMozi programsorozat országos megnyitójára
* **Emléklap** - 2015. október 6. KönyvtárMozi programsorozat országos megnyitójára
* KönyvtárMozi **olvasójegy betétlap**
* KönyvtárMozi **plakát**
* **Meghívó** - 2016. február 10. KönyvtárMozi Szakmai Nap
* **Meghívó** - 2016. december 12. KönyvtárMozi Szakmai Nap
* KönyvtárMozi **szakmai kiadvány**- Ötletek, kreatív, játékos feladatok
* KönyvtárMozi **póló**